

Lausuntopyyntö henkilötunnusjärjestelmän uudistamista koskevat säädös- ja muut ehdotukset

Kunnanhallitus 21.02.2022 § 69

115/03.00/2022 [Lausuntopyyntö: Henkilötunnusjärjestelmän uudistamista koskevat säädös- ja muut ehdotukset]

Valtiovarainministeriö pyytää sähköpostiviestillään 10.01.2022 lausuntoa aiheesta
”Henkilötunnusjärjestelmän uudistamista koskevat säädös- ja muut ehdotukset.”

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoanne henkilötunnusjärjestelmän uudistamista koskevista säädös- ja muista ehdotuksista. Lausuntoa pyydetään

1. luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta,
2. henkilötunnuksen käyttöä koskevasta informaatio-ohjauksen ja sidosryhmäyhteistyön suunnitelmasta, sekä
3. henkilötunnuksen vaihtamista koskevasta arviomuistiosta.

Kaikki lausuntopyynnön kohteena olevat ehdotukset on valmisteltu valtiovarainministeriön perustamassa henkilötunnuksen uudistamista ja valtion takaaman identiteetin hallinnoimista koskevassa hankkeessa.

Hankkeen työryhmätyöhön osallistunut Finanssiala ry on jättänyt [eriävän mielipiteen](#) koskien ehdotettua uutta yksilöintitunnusta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annettua lakia, tietosuojalakia, henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annettua lakia sekä henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa annettua lakia. Esityksen tavoitteena on uudistaa henkilötunnusjärjestelmää mahdollistamalla henkilötunnuksen myöntäminen ulkomaalaisille nykyistä laajemmin, mahdollistamalla sähköinen etärekisteröityminen väestötietojärjestelmään, kehittämällä väestötietojärjestelmän identiteetinhallintaa sekä luomalla edellytykset kokonaan uuden yksilöintitunnuksen käyttöönotolle henkilötunnuksen rinnalle. Henkilötunnuksen rakennetta ehdotetaan muutettavaksi poistamalla siitä tieto henkilön sukupuolesta. Hallituksen esityksen luonnoksen lisäksi lausuntopyynnön liitteenä on alustava luonnos laintasoiisiin säännöksiin liittyviksi asetustason säännöksiksi. Asetusluonnos ja sitä koskeva perustelumuistio viimeistellään erikseen hallituksen esityksen lausuntokierroksen jälkeen ja siitä järjestetään erillinen lausuntokierros vuoden 2022 aikana.

Säädösmuutosehdotusten lisäksi samalla pyydetään lausuntoa henkilötunnuksen käyttöön liittyvästä informaatio-ohjauksen ja sidosryhmäyhteistyön suunnitelmasta sekä henkilötunnuksen vaihtamista koskevasta arviomuistiosta.

Henkilötunnusjärjestelmän uudistamista on valmisteltu kahdessa vaiheessa, joista ensimmäinen käynnistyi 1.9.2017, kun valtiovarainministeriö asetti työryhmän selvittämään henkilötunnuksen uudistamista ja valtion takaaman identiteetin hallinnoimista. Työryhmän toimikausi päättyi 31.12.2019 ja työryhmän [loppuraportti](#) julkaistiin 6.4.2020. Työryhmä esitti jättämässään loppuraportissa, että vuodesta 2027 alkaen Suomessa otettaisiin käyttöön uudenmuotoinen henkilötunnus, josta ei enää kävisi ilmi henkilön ikä, syntymäaika, sukupuoli tai muuta henkilöön liittyvää tietoa. Uudenmuotoinen tunnus olisi ehdotuksen mukaan korvannut kokonaan nykyisen henkilötunnuksen. Työryhmä ehdotti myös, että suomalaisen henkilötunnuksen voisi saada nykyistä laajempi henkilöryhmä.

Saatujen [lausuntojen](#) ja valtiovarainministeriössä virkatyönä tehdyn jatkotyön perusteella työryhmän ehdotusta sellaisenaan ei kuitenkaan voitu pitää toteuttamiskelpoisena ja suunnitellusta henkilötunnusjärjestelmän kokonaisuudistuksesta luovuttiin.

Valtiovarainministeriö käynnisti 1.12.2020 henkilötunnusjärjestelmän uudistamisen hankkeen toisen vaiheen, jossa asian valmistelua on jatkettu edellä kuvatun lausuntopalautteen ja virkavalmisteluna tehdyn jatkovalmistelun pohjalta. Hankkeen toisessa vaiheessa henkilötunnusjärjestelmän uudistamista on jatkettu valmistellen kohdennetumpia ja rajatumpia muutoksia, joissa henkilötunnuksen nykyinen muoto säilytettäisiin. Hankkeen toisessa vaiheessa ei siten ole enää valmisteltu nykymallisen henkilötunnuksen korvaamista uudenmallisella tunnuksella. Hankkeen toimikausi päättyy 31.12.2022.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on

1. laajentaa henkilötunnuksen saajien piiriä,
2. varmistaa sujuva asiointi kaikille kehittämällä väestötietojärjestelmän identiteetin hallintaa ja rekisteröintimenettelyjä,
3. varmistaa edellytykset digitaalisen toimintaympäristön kehittymiselle Suomessa,
4. mahdollistaa sukupuolineutraali henkilötunnus, sekä
5. luoda edellytykset kokonaan uuden henkilötietoriippumattoman yksilöintitunnuksen käyttöönottamiseksi henkilötunnuksen rinnalle.

Henkilötunnuksen uudistamisen hankkeen tavoitteena on edellä kuvattujen lisäksi varmistaa henkilötunnusten riittävyys. Riittävyysratkaisu on tarkoitus toteuttaa erikseen väestötietojärjestelmästä annettua valtioneuvoston asetusta muuttamalla ja siitä on järjestetty erillinen lausuntokierros keväällä 2021.

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön oheisen linkin kautta.

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=ec6f0f8f-0c33-48e7-8dfb-7b2505565988>

Asian valmistelija

tiedonhallinnan asiantuntija

Esittelijä

vt. kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Tohmajärven kunnanhallitus antaa seuraavan lausunnon henkilötunnusjärjestelmän uudistamisesta: Kunnanhallitus toteaa, että uudistuksen tavoitteet ovat hyvät ja uudistuksella on toteutuessaan monia hyötyjä. Uudistuksessa tulee huomioida uudistuksen vaikutukset oman organisaation toimintaa koskien. Omassa toiminnassa huomioitavia asioita ovat eri tietojärjestelmien toimivuus, henkilöstön informointi ja oikeiden toimintatapojen huomioiminen. Kunnanhallitus kiinnitti huomiota henkilötunnusjärjestelmän uudistamisen ehdotuksessa siihen, että onko uudistuksen toteutuessa käytössä rinnakkain monta yksilöintitunnusta, mikä lisäisi epäselvyyttä sitä mitä tunnusta käytetään, vai käytetäänkö molempia. On tärkeää, että tunnukset ja henkilötiedot ovat ajan tasalla.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.
